

Klimatredovisning bland de stora bolagen på Stockholmsbörsen

Sammanfattning/Summary	2
Inledning.....	3
De mest transparenta företagen	4
Hur många av bolagen har ett klimatmål?.....	5
Former för klimatredovisning	6

Sammanfattning

De stora svenska företagen blir allt mer transparenta med sitt klimatarbete, sin klimatpåverkan och sina ambitioner på klimatområdet. Den slutsatsen kan dras sedan 2050 Consulting undersökt hur företagen på Stockholmsbörsens stora lista redovisar sina klimatutsläpp och ambitionerna att minska dessa.

Sedan förra gången 2050 gjorde denna undersökning, hösten 2014, har antalet företag som gör en utsläppsredovisning i enlighet med GHG-protokollet ökat rejält. Då redovisade bara drygt en fjärdedel av företagen på Stockholmsbörsens stora lista sina klimatutsläpp – idag är det närmare tre av fyra. Redovisningarna har också blivit mer ambitiösa – mer än hälften av företagen redovisar idag utsläpp uppåt och/eller nedåt i värdekedjan. Det finns mycket kvar att jobba med, men det är tveklöst att utvecklingen går snabbt åt rätt håll.

I denna rapport görs också en poängsättning av företagens transparens i klimatarbetet. Av företagen på stora listan når hela 17 företag (22 procent) maxpoängen i denna undersökning. Vid sidan av många goda nyheter kan det också konstateras att 15 företag får noll poäng – dessa företag saknar bland annat redovisning av sina utsläpp och mål om utsläppsminskning.

Bland mycket annat är det värt att notera följande:

- Antalet företag som redovisar sina klimatutsläpp enligt den mest etablerade standarden ökar, såväl i antal som i andel.

- Mer än hälften av företagen rapporterar numera klimatutsläpp uppströms och/eller nedströms i sin värdekedja (scope 3 i GHG-protokollet).
- De mest ambitiösa företagen har redan börjat planera för ett samhälle utan klimatpåverkan – totalt har fem av företagen på Stockholmsbörsens stora lista satt mål om att nå klimatneutralitet vid ett specificerat årtal.

SAMMANFATTNING: FÖRETAGENS DOKUMENTERADE KLIMATARBETE

Fråga	Antal bolag	Andel (%)
Finns med i CDP Nordic Report	53	68
Publik CDP-redovisning	43	55
Fossilfritt Sverige	9	12
Dow Jones Sustainability Index	8	10
Mål i NAZCA-databasen	36	46
Följer GRI	51	65
Följer GHG-protokollet	56	72
Redovisar utsläpp i scope 1	56	72
Redovisar utsläpp i scope 2	55	71
Redovisar utsläpp i scope 3	41	53
Har (minst) ett klimatområde	51	65
- varav absolut mål	45	45
- varav relativt mål	23	23
Basår till klimatområdet	40	51

SUMMARY: Climate reporting in Swedish large-cap companies

Sweden's largest companies are becoming increasingly transparent, both with regards to their environmental impact as well as their ambitions and efforts to tackle climate change. This is one of the conclusions from a study conducted by 2050 Consulting examining how the companies on the Stockholm OMX large cap list are currently reporting emissions and their efforts to reduce their climate impact.

Compared to the last time 2050 Consulting conducted the survey (fall of 2014) the number of companies reporting in accordance with the Greenhouse Gas Protocol has increased substantially. Two years ago, merely one quarter of the companies reported their emissions – today that number is closer to three out of four. In addition, the reports have also become more ambitious. A majority of the companies report emissions up- and/or downstream of their operations. There is still much work to be done, but the results clearly show a positive trend.

In the report, the companies' climate efforts have also been scored with regards to transparency. Out of the companies represented on the large cap list, a staggering 17 companies (22 percent) reached the highest achievable score. On the downside, 15 companies received 0 points which, among other things, illustrates the lack of any climate reporting or reduction targets concerning emissions at these companies.

►► **For more information, please contact:**
Markus Ekelund, 0705-770 097, markus.ekelund@2050.se
Nils Westling, 0733-428 429, nils.westling@2050.se

Noteworthy conclusions include:

- The number of companies reporting in accordance with the most established standard keeps growing, both in percentage and in absolute numbers.
- More than half of the companies now report GHG emissions up- and/or downstream of their operations (GHG Protocol, scope 3).
- The most ambitious companies are already planning for a society without climate impact – five companies on the large cap list have targets to become carbon neutral by a specific year.

SUMMARY: DOCUMENTED CLIMATE ACTIONS BY THE COMPANIES

Question	No of comp.	(%)
Presence In CDP Nordic List	53	68
Public CDP Report	43	55
Part of the initiative "Fossil Free Sweden"	9	12
Dow Jones Sustainability Index	8	10
NAZCA-goal	36	46
Follows GRI	51	65
Follows GHG Protocol	56	72
Reports emissions Scope 1	56	72
Reports emissions Scope 2	55	71
Reports emissions Scope 3	41	53
Climate target	51	65
- absolute target	45	45
- relative target	23	23
Base year to climate target	40	51

Inledning

För tredje gången undersöker konsultbyrån 2050 Consulting hur de stora bolagen på Stockholmsbörsen redovisar och sätter mål för sitt klimatarbete. Till skillnad från tidigare års undersökning har vi i år rankat bolagens transparens i klimatarbetet och gett poäng utifrån ett antal parametrar. Bolagen kan få maximalt 100 poäng och för att komma upp i maxpoäng krävs följande:

- Att företaget använder sig av den internationellt välkända standarden GHG-protokollet vid sin klimatredovisning och att de redovisar utsläpp i hela värdekedjan (scope 1, 2 och 3).
- Att företaget satt ett mål för minskade utsläpp i förhållande till ett specificerat basår.
- Att en rapport om företagets klimatarbete är åtkomlig på Carbon Disclosure Project (CDP).
- Att företaget har redovisat sitt/sina klimatmål öppet på FN-databasen NAZCA.

Poängsättningen redovisas i sin helhet i bilaga.

Denna undersökning fokuserar på transparens – det görs alltså ingen bedömning av hur pass ambitiöst eller imponerande företagets klimatarbete är. Det företag som öppet redovisar ett dåligt resultat kan alltså få högre poäng än det företag som gör ett bra klimatarbete i skymundan. Detta kan tyckas märkligt, men bygger på vår övertygelse om att marknaden kommer styra näringslivet mot bättre klimatarbete så länge bra mått tillgängliggörs som marknaden kan använda.

Det finns vid denna rapportens skrivande, i oktober 2016, 79 bolag¹ på Stockholmsbörsens så kallade ”stora lista”, även ibland kallad large cap. Hösten 2014, då den senaste undersökningen genomfördes, fanns det 69 bolag. I år är första gången vi gör en ranking av företagen, men utöver de parametrar som rankas har vi samlat in data kring ett antal aspekter som tagits upp även i tidigare års undersökningar. Dessa aspekter är:

- Ifall företaget gör en hållbarhetsredovisning enligt standarden GRI.
- Om företaget redovisar sitt klimatarbete till Carbon Disclosure Project (CDP) – publikt eller icke publikt.
- Om företaget skrivit under den svenska regeringens upprop Fossilfritt Sverige.
- Om företaget är med på Dow Jones sustainability index.
- Vi undersöker även om företaget har ett explicit mål om att gå mot utsläpp nära noll/fossilfrihet/klimatneutralitet.

FOTO: TS ERIKSSON/CREATIVE COMMONS

Stockholmsbörsens stora lista har växt sedan vår senaste undersökning – från 69 till 79 företag. Att det går att hitta fler företag som har ett klimatarbete på listan behöver alltså inte nödvändigtvis säga att klimatarbete blivit vanligare. Därför redovisar vi även hur stor andel av företagen som förekommer i varje del. Överlag kan sägas att framsteg har nåtts på de flesta punkter – såväl andelen som antalet företag med klimatmål och redovisning till CDP har ökat något sedan det senaste tillfället 2050 gjorde denna undersökning.

▲ Klimatredovisning blir allt vanligare bland Stockholmsbörsens stora bolag.

1. Företaget Bonava finns med på large cap sedan sommaren 2016 men bolagets hållbarhetsredovisning är än så länge inlemmad i NCC:s. Därför har de ej tagits med i denna undersökning. När vi hänvisar till andelar/procent i denna rapport är det följaktligen beräknat på 78 företag.

De mest transparenta företagen

BOLAG SOM FÅTT FULL POÄNG:

1. AstraZeneca
2. Axfood
3. BillerudKorsnäs
4. Castellum
5. Ericsson
6. Getinge
7. Hennes & Mauritz
8. JM
9. Millicom Int. Cellular SDB
10. Nordea Bank
11. SAAB
12. SCA
13. SEB
14. Stora Enso
15. Swedbank
16. Tieto Corporation
17. Trelleborg

I vår undersökning är det möjligt för företagen att samla mellan 0 och 100 poäng. Totalt når 17 företag (22 procent) maxpoängen, dvs de har alla satt ett klimatmål relaterat till ett basår, de har klimatmål publicerade på NAZ-CA-databasen, en publik CDP-rapportering och de redovisar sina utsläpp från den egna verksamheten, sin inköpta energi och värme samt åtminstone någon del av värdekedjan.

Vi har även delat upp företagen i deras respektive sektorer, med hjälp av den s.k. GICS-indelningen.² På detta sätt kan vi konstatera att företagen i råmaterialektorn samt telekomsektorn i genomsnitt har god transparens i klimatarbetet och att finansiella företag märker ut sig med låg transparens. Det bör dock noteras att jämförelsebarheten haltar, eftersom vissa sektorer har betydligt fler företag än andra. Fastighetsföretagen ligger inom finanssektorn här, men har även redovisats separat. Eftersom fastighetsföretagen i genomsnitt presterar bättre än finansföretagen, skulle de sistnämnda ha ännu lägre genomsnittspoäng om fastighetsföretagen inte räknades in.

Spridningen är stor och det är värt att notera att 15 av företagen på listan samlar noll poäng.

Företag inom telekomsektorn hör till de som vi funnit har god transparens i sitt klimatarbete.

FOTO: JAN MIKOLJ / SHUTTERSTOCK

POÄNG FÖR OLIKA FÖRETAGSEKTORER

Sektor	Antal företag	Genomsnittlig poäng	Antal 100 poäng	Antal 0 poäng
Hälsovård	5	62	2	1
Material och råvaror	7	80	2	0
Finans	23	48	5	7
- varav fastighet	10	57	2	1
Industrivaror och -tjänster	19	59	2	5
Konsumenttjänster	7	70	2	1
Informationsteknik	4	70	2	1
Telekommunikation	4	75	1	0
Konsumentvaror	8	63	1	0
Olja & gas	1	70	0	0

2. Global Industry Classification Standard som tas fram av Morgan Stanley Capital International (MSCI) och Standard & Poor's (S&P). Värt att notera är att fastighetsbranschen nyligen brutits ut från Finans – här redovisas fastighetsföretagen både som del av finanssektorn och som en egen sektor.

Hur många av bolagen har ett klimatmål?

Undersökningen visar att 51 av företagen (65 procent) har ett klimatmål i dagsläget. Det är ett steg framåt från de 39 företag (57 procent) som hade ett klimatmål då undersökningen senast genomfördes.

Klimatmål sätts i regel som en procentuell minskning av företagets utsläpp – dvs ett företag åtar sig att minska sina utsläpp med en viss procentandel jämfört med sina egna utsläpp ett visst år i historien. Dessa mål uttrycks alltså i relation till en tidigare utsläppsnivå, men det är inte det man syftar på när man talar om absoluta eller relativa mål. De företag som antar ett absolut mål måste nå en viss utsläppsnivå till sitt måldatum – exempelvis 50 procent minskning till 2020 jämfört med 2010. De företag som sätter relativa mål åtar sig att minska sina utsläpp i relation till sin produktion från ett år till ett annat. Det är betydligt vanligare bland Stockholmsbörsens stora bolag att sätta absoluta utsläppsmål – 45 företag har gjort det medan 23 företag satt relativa mål. Vissa företag återfinns i båda kategorierna eftersom de kan ha flera olika mål preciserade på olika sätt.

Bland de företag som satt upp mål om utsläppsminskningar är det relevant att undersöka vad de har valt för basår. Eftersom Sverige generellt hade högre utsläpp på 1990-talet än idag är det troligt att detsamma gäller för många svenska företag. Därför kan det ofta vara mer ambitiöst att sätta mål om utsläppsminskningar i förhållande till ett år i närtid. Av de 37 företag som satt ett basår har 27 angett 2010 eller senare. Det enda bolag som satt mål i relation till utsläpp år 1990 är JM – de kan dock knappast anses höra till de mindre ambitiösa eftersom JM är ett av få företag som satt ett explicit mål om utsläpp nära noll (se nedan).

En typ av mål som inte sätts i relation till ett basår är de mål som syftar till utsläpp nära noll. Detta är något vi undersöker för första

gången. Det vi undersökt är hur många företag som har ett explicit mål om att gå mot utsläpp nära noll till ett specifikt datum. Ett sådant mål kan formuleras på många olika sätt och vi har valt en relativt öppen tolkning av begreppet, vilket innebär att vi godtar ”klimatneutralitet” som utsläpp nära noll. För närvarande är det fyra företag på Stockholmsbörsens stora lista som har ett mål som faller inom ramen för vår definition av ett mål om utsläpp nära noll:

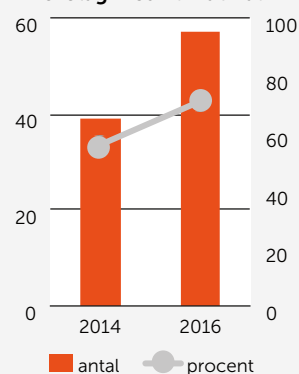
- *Axfood*: Klimatneutralitet 2020.
- *ICA-gruppen*: Klimatneutralitet 2020.
- *JM*: Klimatpåverkande utsläpp nära noll år 2030.
- *Volvo*: Klimatneutral produktion 2025.
- *Skanska*: Klimatneutralitet 2050.

Utöver detta har SSAB sagt att de vill vara med och utveckla en koldioxidfri stålproduktion, vilket är ett mycket ambitiöst mål, men de har inte specificerat när målet ska vara uppnått vilket gör det omöjligt att kontrollera efterlevnad.

Något som tillkommit sedan undersökningen gjordes senast är den internationella databasen NAZCA, som sammanställer företags klimatåtaganden. Där finns idag 36 av företagen på large cap-listan med. En av många fördelar med att företag väljer att kommunicera sina klimatmål på det internationellt publika sätt som NAZCA innebär gör det enklare att få en överblick över ur företagssektorn globalt bidrar till att nå målen i Parisavtalet. Detta kan inte jämföras med tidigare år, då NAZCA-databasen är ett nytt tillskott.

Fossilfritt Sverige är ett initiativ från Sveriges regering som samlar företag som vill arbeta mot fossilfrihet. Av de 79 företagen på Stockholmsbörsens stora lista har 10 (13 procent) skrivit under regeringens uppdrag. Detta är inte ett löfte om att nå fossilfrihet vid någon viss tidpunkt, utan bör ses som en mer generellt hållen ambition.

Företag med klimatmål

Idag har 51 av företagen, eller 65 procent, ett klimatmål. Det är ökning från 57 procent med tolv företag jämfört med när den senaste undersökningen genomfördes.

Antal företag (orange) läses mot vänster axel. Andel företag (grå) läses mot höger axel.

65%

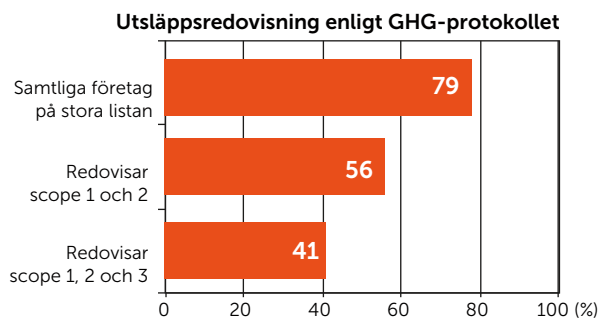
av företagen har ett klimatmål – en ökning jämfört med tidigare.

Former för klimatredovisning

Redovisning enligt GHG-protokollet

En grundstomme i hur förståelsen kan öka för företags klimatarbete är att de mäter och redovisar sina utsläpp på ett jämförbart sätt. GHG-protokollet (Greenhouse gas protocol) är den generellt rådande standarden för detta och ju fler företag som börjar redovisa enligt GHG-protokollet, desto närmare är vi en situation där näringslivets klimatpåverkan verkligen kan mätas.

Av de 79 bolagen på Stockholmsbörsens stora lista följer i dagsläget 56 (72 procent) GHG-protokollet. Detta kan tyvärr inte jämföras med vår förra undersökning, eftersom vi då slog ihop redovisning enligt GHG-protokollet med redovisning enligt GRI. I år hanterar vi dessa båda redovisningsstandarder separat. Av de företag som rapporterar utsläpp enligt

GHG-protokollet redovisar samtliga sina utsläpp i scope 1 och scope 2 medan 40 av företagen dessutom redovisar utsläpp även i scope 3.

Sedan vår förra undersökning har en rejäl utveckling skett med bolagens transparens kring sina utsläpp. Då hade endast 18 företag (26 procent) en utsläppsredovisning i scope 1 och 17 företag en redovisning av scope 2-utsläpp. Vad gäller utsläpp i leveranskedjan (scope 3) var detta så ovanligt att det inte ens togs med i undersökningen. Även om många av de företag som redovisar utsläpp i scope 3 idag nöjer sig med här lägga in utsläpp från tjänsteresor och transporter så kan vi konstatera att stora steg tagits. Det bör också nämnas att även hyrda arbetsfordon, hotellnätter, avfallshantering och kunders användning av företags produkter förekommer i redovisningarna.

Redovisning enligt GRI

Global Reporting Initiative (GRI) är ett initiativ för ökad transparens beträffande företags ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Detta har lett fram till ett ramverk för hållbarhetsredovisningar som blivit allt vanligare världen över. Ramverket är helt frivilligt för företag att följa och för närvarande gör 51 av företagen (65 procent) på Stockholmsbörsens stora lista hållbarhetsredovisning enligt GRI.

FAKTA: GHG-PROTOKOLLET

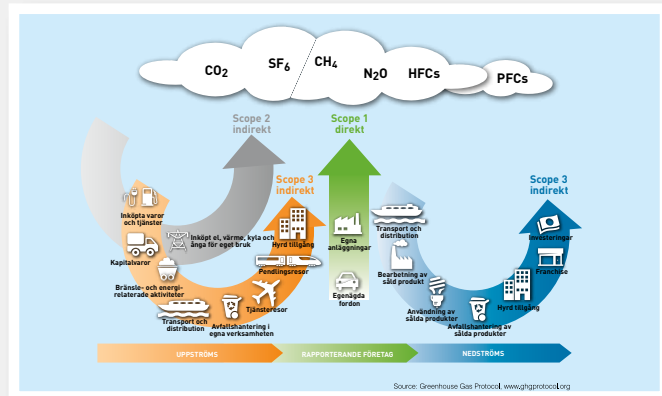
Det konventionella sättet att beräkna företags utsläpp av växthusgaser (enligt GHG-protokollet) delar in utsläppen i tre delar:

Scope 1, som avser direkta utsläpp från företagets egna anläggningar;

Scope 2, som avser utsläpp från inköpt el och värme

Scope 3, som avser utsläpp i företagets hela värdekedja.

Scope 1 är vad många intuitivt ser som ett bolags utsläpp medan scope 2 och 3 blir mer abstrakta. Scope 3 avser såväl utsläpp från bolagets leverantörer som utsläppen som bolagets produkter ger upphov till när de används av kunder. Vad som är mest relevant att mäta och redovisa skiljer sig från bolag till bolag. För exempelvis en bilproducent är utsläppen vid produktionsanläggningen (scope 1) relativt små medan utsläppen hos kunden (scope 3) blir betydande. De totala utsläppen från ett lands näringsliv fås genom att addera alla företags utsläpp i scope 1.

Övrig klimatredovisning

Carbon Disclosure Project

Carbon Disclosure Project (CDP) är en internationell NGO som förser företag och organisationer med ett globalt system för att mäta, presentera, hantera och dela med sig av information om sin klimatpåverkan. För närvarande rapporterar 53 av företagen (67 procent) på Stockholmsbörsens stora lista till CDP. Det har alltså skett en viss procentuell ökning jämfört med 2014, då 64 procent av företagen rapporterade till CDP. Företag som rapporterar till CDP kan själva välja huruvida deras rapport ska vara publikt tillgänglig eller ej. En publik CDP-rapport ökar givetvis företagets transparens och 42 av företagen (53 procent) har valt att göra detta.

Dow Jones Sustainability Index

Något som också tillkommit i detta års undersökning är att vi uppmärksammat vilka företag som finns med i Dow Jones Sustainability Index. För närvarande finns 8 av de 79 företagen (10 procent) med i detta index.

SÅ HÄR GJORDES UNDERSÖKNINGEN

Informationen har i första hand inhämtats på företagens hemsidor samt de databaser/index etc som ingår i undersökning, dvs NAZCA, CDP och Dow Jones Sustainability Index. I de fall informationen varit svår att hitta har vi riktat oss direkt till företaget och bitt om hjälp. När vi samlat in den information som enligt vår bedömning funnits tillgänglig har vi mejlat samtliga företag i undersökningen och presenterat den information vi hittat för dem. De som velat tillägga/ändra något har fått två arbetsdagar på sig att svara på vårt mejl.

SAMMANFATTNING: POÄNGSÄTTNING

Transparens aktivitet	Poäng
Publik CDP	10
NAZCA-mål	10
Scope 1	20
Scope 2	20
Scope 3	20
Klimatmål	10
Basår till klimatmålet	10
Summa	100

▲ Företaget har fått den angivna poängen för respektive transparens-aktivitet om vår research visar att de utför/ uppfyller detta.

Rapporten publiceras av 2050 AB, oktober 2016.

Författare: Nils Westling och Belinda Hellberg, 2050.

Form: Maria Lewander/Grön idé

Omslagsbild: Phongphan/Shutterstock

BÄST OCH SÄMST I KLASSEN

Två av bolagen återfinns i samtliga sammanhang vi undersökt i denna studie, dvs utöver att få 100 poäng i vår transparensrankning har de även skrivit under Fossilfritt Sverige, de finns med i Dow Jones Sustainability Index och de följer GRI i sin hållbarhetsredovisning. Dessa två är **Castellum** och **Hennes & Mauritz**.

De företag som får noll poäng i rankningen lyser också med sin frånvaro i samtliga övriga sammanhang vi har undersökt. Detta gäller alltså 15 av företagen på listan (19 procent). Hos dessa företag kan alltså knappt ett spår av klimatarbete skönjas och det finns följaktligen stor potential för utveckling.

FOTO: PHONGPHAN/SHUTTERSTOCK

För tredje gången har 2050 undersökt hur de stora bolagen på Stockholmsbörsen redovisar och sätter mål för sitt klimatarbete. En nyhet i år är att bolagens transparens i klimatarbetet betygsatts och tilldelats poäng utifrån ett antal parametrar. Resultaten visar att bolagen blir allt mer transparenta i klimatarbetet, om sin klimatpåverkan och sina ambitioner på klimatområdet.